

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

Søby Ærø, 8. februar 2012

Anmodning om foretræde vedr. havneprojekt for Søby Havn, Ærø

Introduktion

Søby Havn på Ærø står sammen med dens største interessent, Søby Værft A/S over for en stor udfordring for at sikre etableringen af de infrastrukturelle rammer for Søby Værft A/S's ambitiøse vækst- og miljøstrategi.

Søby Værft A/S er med sine ca. 100 medarbejdere Ærøs absolut største og vigtigste virksomhed og skaber ca. 10 % af Ærøs samlede bruttoværditilvækst.

Søby Værft A/S har et solidt økonomisk og forretningsmæssigt fundament, men har behov for større infrastrukturelle rammer i havnen for at kunne udvide, udvikle og fremtidssikre sin forretning og produktion. Søby Værft A/S er et af få erhvervsmæssige fyrtårne på Ærø, hvorfor en fremtidssikring og udvikling af værftet anses for at være af væsentlig betydning for Ærøs generelle udvikling.

Projektet forventes at kunne skabe yderligere ca. 100 varige private arbejdspladser på Ærø.

På baggrund af ovennævnte udfordring, har Søby Havn og Søby Værft A/S i samarbejde med Ærø Kommune og Den Lokale Aktionsgruppe (LAG) fået udarbejdet et projekt af Rambøll, som vil tjene til at fremtidssikre Søby Havns faciliteter til de krav, som stilles fra Søby Værft A/S for at kunne opnå den planlagte vækst. Herudover er der i projektet ind tænkt nye turistformer, i form af krydsfotgaturisme, en øget kapacitet for den eksisterende lystbådsturisme og generelt bedre infrastrukturelle forhold for transport af og opbevaring af gods og skibsladninger.

Status

En samlet kommunalbestyrelse i Ærø Kommune har udtrykt fuld opbakning til projektet, og der er nedsat en styregruppe omkring projektet med Borgmesteren, Kommunaldirektøren, Turist- og Erhvervschefen samt repræsentanter for Søby Havn og Søby Værft A/S.

Projektet er rent teknisk i øjeblikket ved at blive VVM-screenet af de pågældende VVM myndigheder. Dette arbejde forventes afsluttet i løbet af 2. kvartal 2012. Efter VVM-screeningen skal der højst sandsynligt udarbejdes en VVM-redegørelse, hvilket vil have en varighed af ca. 6 - 12 måneder, hvorefter det egentlige konstruktionsarbejde kan igangsættes.

Økonomi

Søby Havn er en privat havn, ejet af Den Selvejende Institution Søby Havn og drevet af havnens interessenter, og havnen har ikke økonomisk mulighed for uden støtte fra Staten og andre eksterne finansieringskilder at kunne realisere nærværende projekt.

For yderligere information henvises til vedlagte projektpræsentation

Styregruppen omkring Havneudvidelsesprojektet skal hermed anmode om at få foretræde for Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer med henblik på en præsentation af projektet og en drøftelse af den skitserede økonomiske problemstilling og mulighederne for at finde konkrete løsninger på den.

Med venlig hilsen

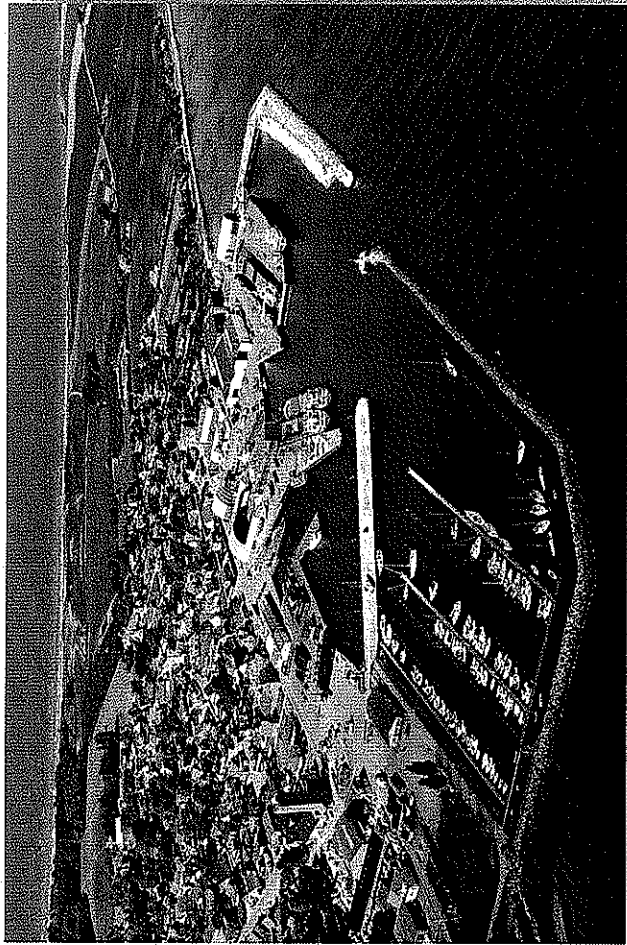
Kaj Andersen
Formand for Styregruppen

Karsten Landro
Borgmester for Ærø Kommune
Medlem af Styregruppen

Bilag:

- Præsentation af havneudvidelsesprojektet
- Illustration af havneudvidelsesprojektet

Projekt Udvikling af Søby Havn

Porten til Det Sydfynske Øhav

08. januar 2011

Projekt Udvikling af Søby Havn

Havneudvidelsesprojekt for Søby Havn

Projektets Målsætning

1. At skabe forudsætning for en realisering af Søby Værfts 2019 Vækst- og Miljøstrategi

- Udvidelse af nuværende havnefaciliteter vil være en afgørende forudsætning for at realisere Søby Værfts strategi om at udvide markedspotentialet og konkurrenceevnen i forhold til udenlandske konkurrenter.
- Udvidelse af nuværende havnefaciliteter vil muliggøre, at Søby Værfts dokkapacitet øges væsentligt ved etablering af en ny og større tørdok på 150m X 35m X 8m.
- Udvidelse af nuværende havnefaciliteter mod nordvest vil afhjælpe Søby Værfts kunders manøvreringsproblemer.
- Udvidelse af nuværende havnefaciliteter mod nordvest vil afhjælpe et aktuelt behov for mere kajkapacitet til værftets kunder.
- Udvidelse af nuværende havnefaciliteter mod nordvest vil underbygge Søby Værfts Miljø- og CSR-strategi ved, at værftsaktiviteterne flyttes væk fra beboelsesområde og derved reducerer miljø- og støjgener i forhold til værftets naboer.

2. At udvide og udvikle lystbådeturisme på Ærø

- Udvidelse af nuværende lystbådekapaцитet vil afhjælpe et aktuelt kapacitetsproblem.
- Udvikling af lystbådehavne og tilhørende faciliteter vil erfaringsmæssigt i sig selv øge antallet af anløb.
- Udvidelsen af lystbådehavnen vil skabe grundlag for, at antallet af anløb kan øges markant, når den nye supermarina, Port Olpenitz i Nordtyskland åbnes i 2016.

3. Etablering af realoptioner for det ærøske erhvervsliv

- Etablering af en dybvandskøj vil skabe grundlag for, at Ærø i fremtiden vil kunne penetrere vækstmarkedet, krydstogsturisme.
- Etablering af underleverandører til værftsindustrien, *klyngeeffekt*
- Øget konkurrenceevne til det Ærøske erhvervsliv gennem bedre infrastruktur

Projekt Udvikling af Søby Havn

Havneudvidelsesprojekt for Søby Havn

Udvidelse af erhvervshavnen i Søby og Søby Værft

Søby Værft A/S er den absolut største erhvervsaktør i Søby Erhvervshavn.

Søby Værft blev grundlagt i 1931 og har været en afgørende dynamo for den udvikling, der er sket i Søby siden. Ejerskabet af Søby Værft overgik i 1981 til en fond, som har til hovedformål at sikre udbygning og konsolidering af Søby Værfts erhvervs mæssige aktiviteter til gavn for befolkningen på Ærø. Derudover skal fonden uddele legater til diverse almennyttige og almenvelgørende formål mv. Værftets formål er altså ikke at generere profit til aktionærer, men at bakke op i lokalområdet og naturligvis kontinuerligt at bevare et konkurrencedygtigt værft, som gennem organisk vækst kan fastholde og skabe nye ærøske arbejdspladser.

Søby Værft har en solid og velkonsolideret økonomi og havde i 2010 et resultat før skat på tkr. 2.468 og en egenkapital på tkr. 34.233.

Alt i tkr.	2006	2007	2008	2009	2010	2011E
Driftsresultat	3.442	5.033	6.401	-2.673	3.228	2.132
Finansielle poster, netto	-135	-134	-371	-486	-760	-499
Resultat før skat	3.307	4.899	6.030	-3.159	2.468	1.633

Søby Værft beskæftiger i dag omkring 100 medarbejdere og er dermed Ærø's største og absolut vigtigste virksomhed rent samfundsmæssigt. På Søby Værft forventes i 2012 en produktion på ca. 10 % af øens samlede bruttoværditilvækst. Foruden de ca. 100 faste medarbejdere har værftet adskillige lokale underleverandører, ligesom værftet gennem en markant CSR-strategi støtter lokale sportsforeninger, kulturarrangementer mv. Denne strategi samt volumen af arbejdspladser og produktion gør, at Søby Værft er et meget vigtigt element i Ærø's samlede økonomi og kulturliv.

Som følge af den konkurrence, der opleves fra især østeuropæiske værfter har Søby Værft fastlagt en strategi for at fremtidssikre værftet og sikre fremtidig konkurrenceevne. Det er holdningen fra værftets ledelse, at en forøgelse af kapaciteten er nødvendig for i fremtiden at kunne opretholde konkurrencedygtighed i forhold til udenlandske konkurrenter.

Projekt Udvikling af Søby Havn

Havneudvidelsesprojekt for Søby Havn

Udvidelse af Lystbådehavnen i Søby

Søby Lystbådehavn

Søby Lystbådehavn blev i sin nuværende form bygget i 1991. Lystbådehavnen har i dag 140 pladser, hvoraf 95 er fasilæggere og resten er kapacitet til gæstesejlere. Lystbådehavnen placering er ideel for mange tyske lystsejlere, da Søbys placering ligger som et naturligt første stop i Det Sydfynske Øhav for sejlere fra Nordtyskland og Sønderjylland.

Kapacitet til gæstesejlere

Det Sydfynske Øhav er et af Danmarks mest attraktive områder, når det drejer sig om lystsejlerisme og havnene på Ærø er blandt Danmarks mest besøgte.

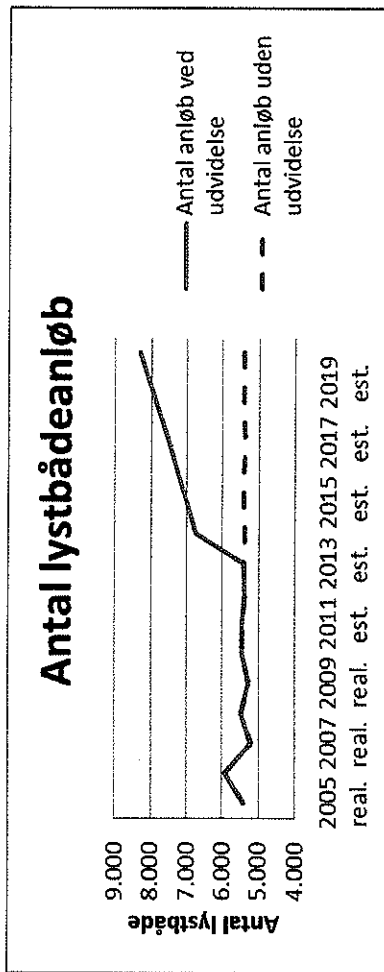
Lystbådeanløb på Ærø 2010:

Søby	5.476
Marstal	17.186
Ærøskøbing	12.207

Knap 20 % af alle anløb af lystsejlere i hele Region Syddanmark sker på Ærø. De ærøske havne har den bedste udnyttelse af bådpladskapaciteten i regionen, nemlig 23,4 % mod regionens gennemsnit på 8,4 %. Til sammenligning har Svendborg og Sønderborg en kapacitetsudnyttelse på 9,3 %¹.

Færdiggørelsen af supermarinaen Port Olpenitz i 2016 nær Kappeln, Nordtyskland, med planlagte 2.500 bådpladser vil betyde en yderligere tilstrømning af gæstende lystsejlere til Det Sydfynske Øhav og et forventeligt boom i Søby, da Søby Havn for sejlere fra Port Olpenitz er mindre end 15 nautiske mil og vil blive porten til Det Sydfynske Øhav.

Desuden har eksempelvis Fåborg Havn oplevet årlige vækstrater på omkring 10 % siden ombygningen og modernisering af byens havn begyndte i 2006. En stor del af vækstraterne kan forklares ved modernisering og kapacitetsforøgelse.

¹ Kilde:Overnatningstal fra Syddansk Turisme, sidste 12 måneder, august 2011, www.port-olpenitz.de og Kystferie, tabelrapport, 2007, side 7 VisitDenmark.

Projekt Udvikling af Søby Havn

Havneudvidelsesprojekt for Søby Havn

Realoptioner for det Ærøske erhvervsliv

Krydstogtturisme

Krydstogtturisme er en ferieform i kraftig vækst. Ønsker Ærø en større andel af krydstogtskibene er en dybvandskaj en absolut nødvendighed. Med planerne for en udvidelse af havnen i Søby vil det være oplagt at tænke mulighederne for anløb af krydstogtskibe ind i projektet. Havnen i Søby vil så være udgangspunkt for busture rundt på hele Ærø og besøg i Ærøskøbing og Marstal.

Med væsentlig bedre anløbsforhold vil Ærø være en interessant destination for flere krydstogtsarrangører og det vurderes realistisk med ca. 4.000 krydstogtturister på Ærø årligt.

Ærø er i dag stort set udelukket af krydstogturistmarkedet, da der på Ærø ikke findes egnede anløbspladser. I de øvrige to havne på Ærø er dybgangsbegrænsningen på ca. 4,0 meter for begge havnes vedkommende. Dette umuliggør stort set Ærøs mulighed for at tiltrække og konkurrerer i dette store vækstmarked.

Klyngeeffekt

Ved en styrkelse af forudsætningerne for vækst og udvikling i de etablerede virksomheder omkring Søby Havn og i særdeleshed Søby Værft samt en forøgelse af antallet af turister vil sandsynligheden for etablering af nært beslægtede specialiserede virksomheder stige. Synergi og samarbejde mellem nye iværksættere specialiserede indenfor forskellige produkter og produktion omkring skibsværftsindustrien og turistindustrien vil få forbedret deres betingelser, faglige miljø og rammer mærkbart. Derfor vil en realisering af projektet på længere sigt kunne medvirke til at styrke den generelle udvikling af Ærøs erhvervsliv.

Forbedret infrastruktur

Ved at forbedre de infrastrukturelle forhold i Søby Havn i forbindelse med etableringen af en moderne losse- og lastekaj samt oplagring kapacitet, forbedres forholdene for det Ærøsk erhvervsliv generelt. Vilkårene for losning af sand, grus mv. samt lastning af landbrugsprodukter vil forbedres samtidig vil kajfaciliteten sikre at større tonnager kan anløbe havnen og derved vil enhedsprisen kunne sænkes som følge af større volumen.

I forbindelse med passagerer befordring vil færgerne, som i dag vender uden for havnen få mulighed for at vende inden i havnen i læ af molerne og derved vil antallet af aflysninger potentielt kunne reduceres.

Projekt Udvikling af Søby Havn

Havneudvidelsesprojekt for Søby Havn

Havneudvidelsesprojektet for Søby Havn

1. Værftshavnen udvides mod nordvest og der etableres plads til en ny og større tørdok på L: 150m X B: 35m X D: 8m.
2. Lystbådehavnen udvides mod øst og antallet af lystbådepladser kan øges med op til 140 pladser. Forøgelse af kapaciteten med 100 % i forhold til i dag.
3. Krydstogtskaj på L: 150m X D: 8m etableres på skrå og muliggør anløb af krydstogtskibe, større lystfartøjer, oplæggere samt anvendelse som reservekaj for værftet.
4. En moderne laste- og lossekaj etableres – L: 90m X D: 8m.
5. Havnebassin indrettes med tilstrækkelig manøvreringsplads og vendecirkel.
6. Forbedring af badestrandsforholdene mod øst.

Projekt Udvikling af Søby Havn

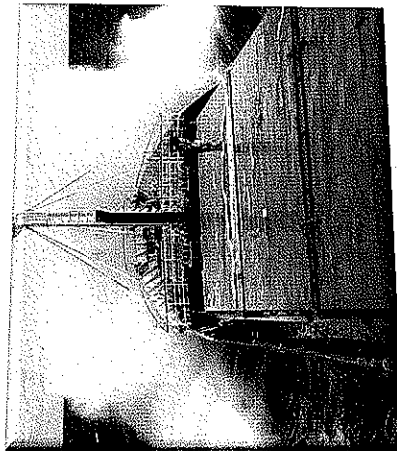
Havneudvidelsesprojekt for Søby Havn

Økonomi

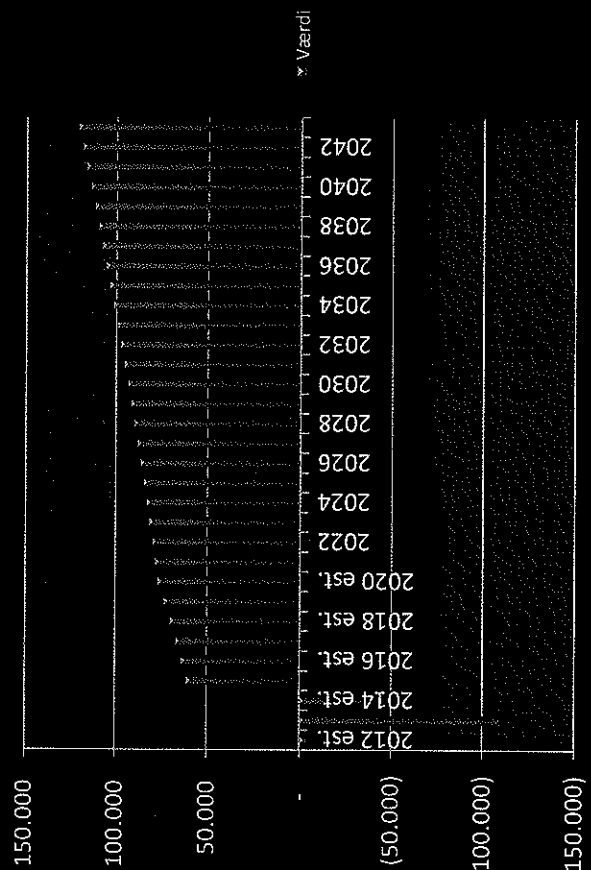
Rambøll vurderer projektet til at andrage tkr. 173.900. De foreløbige analyser af investeringen tegner til, at bruttoværditilvæksten på Ærø øges med tkr. 74.358 årligt fra 2020 samt en forøgelse af den private beskæftigelse på Ærø med ca. 100 fuldtidsarbejdspladser i 2020. Forøgelsen af bruttoværditilvæksten i 2020 svarer til 6,4 % af Ærø's samlede årlige bruttoværditilvækst. Med den forventede vækst i bruttoværditilvæksten og en teknisk levetid af projektet på 30 år udgør den samfundsmæssige nutidsværdi af projektet for det ærøske samfund ca. 825. mio.

Effektanalyse og nøgletal²

Hovednøgletal for Projekt Udvikling af Søby Havn	
Total pris for udviklingsprojektet i tkr.	173.900
Projektets nutidsværdi (6,00% diskont.) i tkr.	Ca. 825 mio.
Projektets andel af Ærø's bruttoværditilvækst 2020 i pct.	6,4 %
Øget antal fuldtidsbeskæftigede på Ærø i 2020	Ca. 100
Øget antal årlige turister på Ærø	Ca. 12.500
Øget antal lystbåde anløb i 2020	Ca. 2.900

Samfundsmæssig investering

² Kun Krydstogsturisme er medregnet i forhold til effektberegningerne, øvrige realoptioner er værdisat til kr. 0.

Projekt Udvikling af Søby Havn

Havneudvidelsesprojekt for Søby Havn

Proces og kontaktdetaljer

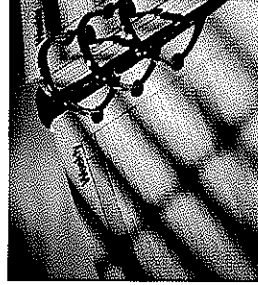
Milestones

Miljøgodkendelser og miljøundersøgelser: januar 2012 – juli 2013

Myndighedsgodkendelser: januar 2012 – juli 2013

Byggefase: august 2013 – april 2014

Indvielse af nye havnefaciliteter maj 2014

Kontaktdetaljer

For yderligere information om Projekt Udvikling af Søby Havn, venligst kontakt:

Søby Værft A/S, Dokvej 5, DK-5985 Søby

Att.: Anders R. Johansson, Business Controller

Tel.: +45 6258 1123 eller e-mail: ajo@shipyard.dk

